

VIBORG
KOMMUNE

§ 16a Miljøgodkendelse
af
svineproduktion
på
Åhusevej 68
7470 Karup

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	1
Datablad	3
2.1 Ansøgning om miljøgodkendelse.....	8
2.2 Afgørelse.....	8
2.3 ikke teknisk resumé	9
2.4 Offentlighed	10
2.5 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold.....	10
2.6 Gyldighed.....	10
2.7 Retsbeskyttelse	10
2.8 Revurdering.....	10
3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold, stalde og produktioner	12
3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. - anlægsdelen.....	12
3.2 Placering i landskabet -anlægget.....	12
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift	14
4.1 Husdyrhold og produktionsareal	14
4.2 ventilation	16
4.3 Fodring.....	16
4.4 Energi- og vandforbrug	16
4.5 Spildevand herunder regnvand.....	17
4.6 Affald og kemikalier	18
4.7 Driftsforstyrrelser eller uheld	19
5 Gødningsproduktion og -håndtering	21
5.1 Gødningstyper og mængder	21
5.2 Anden organisk gødning.....	22
6 Forurening og gener fra husdyrbruget	23
6.1 Ammoniak og natur.....	23
6.2 Lugt	25
6.3 Fluer og skadedyr	26

6.4	Transport	27
6.5	Støj fra anlægget og maskiner	27
6.6	Støv fra anlæg og maskiner	28
6.7	Lys	29
7	Egenkontrol og dokumentation.....	30
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	31
9	Miljøkonsekvensrapport	37
10	Alternativer.....	38
11	Miljøledelse	39
12	Husdyrbrugets Ophør	40
13	Samlet konklusion	41
14	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning.....	42
14.1	Godkendelsens gyldighed	42
14.2	Klagevejledning og søgsmål	42
14.3	Underretning om godkendelsen.....	43
15	Bilag	44
	Bilag 1. Situationsplan	44

DATABLAD

Titel: § 16a Miljøgodkendelse af svineproduktion på Åhusevej 68, 7470 Karup

Dato for godkendelse: 23. marts 2020

Husdyrbruget

Husdyrbrugets CVR-nummer	20129891
Husdyrbrugets navn	Unavngivet bedrift
Beliggenhedsadresse	Åhusevej 68
Postnummer	7470
By	Karup

Ansøger

Ansøger navn	Tommy og Nellie Simmelgård
Ansøger adresse	Åhusevej 68
Ansøger postnummer	7470
Ansøger by	Karup J
Ansøger telefon	20818462
Ansøger email	overtorp@vip.cybercity.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	
Konsulent virksomhedsnavn	Gråkjær Miljøcenter
Konsulent navn	Nina Gamby Gråkjær Miljøcenter
Konsulent adresse	fabersvej 15
Konsulent postnummer	7500
Konsulent by	holstebro
Konsulent telefon	24857356
Konsulent email	ng@graakjaer.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	7910210055
CHR numre	

Godkendelsen er udarbejdet af:

Karin Stavnskær

Viborg Kommune
Teknik og Miljø
Prinsens Alle 5
8800 Viborg

1 SAMLEDE VILKÅR FOR ÅHUSEVEJ 68, 7470 KARUP

Nedenfor gives en oversigt over samtlige vilkår, der er stillet i miljøgodkendelsen.

Generelle vilkår

- 1) Miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Åhusevej 68, 7470 Karup CVR nr. 20129891.
- 2) Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
- 3) Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, såfremt landbruget foretager følgende:
  - Ejerskifte af virksomhed
  - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
  - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år
- 4) Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.

Husdyrhold og staldindretning

- 5) *Produktionsarealet på 6.332 m² tillades drevet med dyretypen svin. Staldindretning og produktionsarealernes placering skal være som oplyst i IT-ansøgningen, skema nr. 216533*

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
drægtighedsstald	1896	Naturlig ventilation	3 m	(#252923) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1755
Løbestald	1625	Naturlig ventilation	3 m	(#252927) Slagtesvin. Dybstrøelse, opdelt leje (#252926) Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	0 0	225 1400
Eks. Smågrisestald nr. 2	499	Naturlig ventilation	3 m	(#252932) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	499
Eks. smågrisestald nr. 3	645	Naturlig ventilation	3 m	(#252935) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	645
smågrisestald	488	Naturlig ventilation	3 m	(#252938) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	488
ny drægtighedsstald	648	Naturlig ventilation	3 m	(#252941) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	648
eks. smågrisestald4	552	Naturlig ventilation	3 m	(#252942) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	552
sygestier	201	Naturlig ventilation	6 m	(#253159) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	120
Sum						6332

6) Der tillades anvendt følgende lagre til husdyrgødning

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
eks. gyllebeholder 2800 m ³	Flydende				749

Energi- og vandforbrug

7) Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

Spildevand og regnvand

8) Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, samt transportvogn og sprøjte skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder. Vask af sprøjten kan alternativt foretages i marken på de behandlede arealer.

Affald og kemikalier

9) Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.

10) Olie- og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.

11) Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres at affaldstyperne bliver sorteret. Det skal ligeledes kunne dokumenteres at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.

Driftsforstyrrelser eller uheld

12) Der skal foreligge en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året.

Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen.

Gødningstyper og mængder

13) Der skal altid være en opbevaringskapacitet til husdyrgødning på mindst 9 måneder til rådighed for husdyrbruget.

Lugt

- 14) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for reduktion af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Fluer og skadedyr

- 15) Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Støj

- 16) Såfremt der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil kommunen indhente dokumentation for, at støjkrafterne i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes.

Vejledningens afskæringskriterier er følgende:

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

Støv

- 17) Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.
- 18) Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.

BAT

- 19) Bedriften skal under tilsynet redegøre for foretagne tiltag vedrørende renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.
- 20) Ved fremtidige ændringer i råvarer, hjælpestoffer og produkter skal der som udgangspunkt vælges råvarer, hjælpestoffer og produkter med mindst mulig miljøbelastning for øje.

Ophør

- 21) Ved bedriftens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
- Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.

- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald med videre skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.

2.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

I/S Overtorp v/ Tommy og Nielli Simmelsgaard har tidligere, den 1. februar 2012, fået en godkendelse efter Husdyrbrugloven til at udvide dyreholdet fra 685 årssøer, 17.000 prod. smågrise og 315 prod. polte til 1.000 årssøer, 25.000 prod. smågrise og 550 prod. polte på Åhusevej 68. Denne godkendelse er udnyttet.

I/S Overtorp ønsker at få godkendt de eksisterende produktionsarealer samt en tilbygning til ejendommens drægtighedsstald. Nye regler omkring miljøgodkendelse af husdyrbrug betyder, at der ikke længere godkendes et antal dyr i en stald men et antal m² (= produktionsareal). Tilbygningen til den eksisterende stald til drægtige søer opføres som en forlængelse af den eksisterende stald mod syd. Det samlede produktionsareal på ejendommen udvides med ca. 770 m² fra 5.564 m² til i alt 6.332 m².

Husdyrbruget på Åhusevej 68 er et IE-brug, idet produktionsarealet giver mulighed for, at stipladsgrænserne i Husdyrbruglovens § 16a overskrides (2.000 stipladser til slagtesvin eller 750 stipladser til søer). Ansøgningen er således indsendt som en § 16a ansøgning.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er første gang indsendt til Viborg Kommune den 22. november 2018 gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem i skema nr. 208525. Der er efter meddelelsen af miljøgodkendelsen opdaget en mindre fejl i ansøgningen, idet ejendommens staldafsnit til syge dyr ikke var medtaget i den oprindelige ansøgning. Dette er der med denne opdaterede miljøgodkendelse rettet op på, idet der er trukket en del af det ikke udnyttede produktionsareal i drægtighedsstalden ud af ansøgningen for at give plads til sygestalden. Der er indsendt en scenarieberegning med skema nr. 216533.

2.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til den ansøgte udvidelse af svinebesætningen på Åhusevej 68, 7470 Karup i henhold til de gældende regler (Lovbekendtgørelse nr.1020 af 6. juli 2018 (Husdyrbrugloven)) og i henhold til bekendtgørelse nr. 1261 af 29. november 2019 (Godkendelsesbekendtgørelsen). Miljøgodkendelsen efter lovens § 16a er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af de fastsatte vilkår.

Viborg Kommune vurderer endvidere, at tilretningen af miljøgodkendelsen med inddragelse af sygestalden har bagatelagtig karakter og derfor ikke udløser godkendelsespligt. Det skyldes, at som følge af fjernelsen af en del af det overskydende produktionsareal i drægtighedsstalden, sker der ingen forøgelse af ammoniakfordampningen fra anlægget og kun en ubetydelig ændring af lugtafgivelsen fra anlægget i den tilrettede version i forhold til den oprindelige miljøgodkendelse fra oktober 2019. De tilrettede tal er indarbejdet i miljøgodkendelsen de relevante steder.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse samt Kommunens bemærkninger og vurdering af de miljømæssige virkninger på naturen, miljøet og naboer.

Viborg Kommune har stillet konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning for at sikre

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes
- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler overholdes herunder reglerne i den til enhver tid gældende Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning.

2.3 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Produktion

I/S Overtorp har hidtil haft tilladelse af en produktion af 1.000 årssøer, 25.000 prod. smågrise og 550 prod. polte ifølge en § 12 miljøgodkendelse. Der er tale om en frilandsproduktion, hvor søerne opholder sig på marken i de perioder, hvor de har pattegrise. Produktionen producerer under konceptet Friland.

Igennem en godkendelse efter Husdyrbruglovens § 16a ønsker ansøger at opføre en tilbygning til ejendommens stald til drægtige søer. Det samlede produktionsareal på ejendommen bliver 6.332 m².

Placering

Ejendommen er placeret i et primært jordbrugsområde der i Kommuneplanen 2017-2029 er udpeget til større husdyrbrug, ca. 2,5 km sydøst for den samlede bebyggelse Fårbæk. Der er ca. 5,25 km fra anlægget til byzone i Karup mod sydøst. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Åhusevej 60, der ligger ca. 318 m sydvest for anlægget.

Anlægget er placeret i forholdsvist fladt terræn. Ejendommen og det planlagte byggeri er beliggende indenfor skovbyggelinjen.

Lugt

Lugtkravene til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone overholdes af projektet.

Transporter til og fra ejendommen

Der kommer transportere til og fra ejendommen med dyr, foder, gylle, affald m.v. Transport foregår med lastbil eller traktor. Der udover vil der være kørsel med personbiler og varevogne i forbindelse med besøg af dyrlæge, elektriker, serviceaftale, ansatte m.v.

Der vil ikke ske en forøgelse af antallet af transportere i forhold til den nuværende drift af ejendommen. Naboer i området, som er bosiddende ud til offentlig vej, vil kunne registrere kørsel forbi deres huse i lighed med den nuværende drift. Da ejendommen ligger for sig selv ned ad en vej uden naboer vurderer Viborg Kommune, at transportere ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende.

Husdyrgødning

På ejendommen produceres gylle og dybstrøelse.

Støv, støj og fluer

Det forventes ikke, at der i forbindesle med den nye stald vil opstå øgede gener med hensyn til støv, støj og fluer.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Åhusevej 68 ligger forholdsvist tæt på Natura 2000 områder ved Karup Å. I området er der registreret flere ammoniakfølsomme naturtyper. Beregninger til de ammoniakfølsomme naturtyper viser dog, at afskæringskriterier afledt af dette projekt er overholdt.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Bedst tilgængelig teknik (BAT)

Umiddelbart er det vejledende niveau for maksimal ammoniakfordampning fra ejendommen ikke overholdt, og

udnyttelse af miljøgodkendelsen vil medføre en mindre overskridelse af den tilladte fordampning. Det er dog vurderet, at mulige tiltag til yderligere begrænsning af ammoniakfordampningen enten vil være for dyre i forhold til effekten eller ikke er mulige på denne ejendom, se afsnit 8.

Alle andre områder er BAT'er opfyldt.

Samlet konklusion

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets stald- og gødningsopbevaringsanlæg. For at sikre, at udvidelsen og den fremtidige drift er forenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet er der fastsat en række vilkår. Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

2.4 OFFENTLIGHED

Ansøgningen blev offentliggjort den 23. maj 2019 med frist til at fremsende bemærkninger på 4 uger. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Naboer til Åhusevej 68 blev orienteret om ansøgningen den 29. maj 2019 med en frist på 2 uger til at indsende bemærkninger. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Et udkast til miljøgodkendelse blev den 3. september 2019 udsendt i 30 dages nabohøring. Der kom ligeledes ingen bemærkning i denne høringsperiode.

2.5 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Ændring af bygninger, opbevaringsanlæg m.v. skal meldes til Viborg Kommune, som afgør om ændringerne på bedriften udløser krav om miljøgodkendelse. Skift i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til Viborg Kommune.

2.6 GYLDIGHED

Miljøgodkendelsen skal udnyttes inden for 6 år. Ved udnyttelse forstås, at det ansøgte er bragt til udførelse. F.eks. er en godkendelse udnyttet, når det ansøgte byggeri er lavet og taget i brug. Hvis godkendelsen ikke er udnyttet inden for 6 år, vil den del af godkendelsen, som ikke er blevet udnyttet, automatisk bortfalde.

Hvis en godkendelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år (kontinuitetsbrud). Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyre-velfærdskrav eller andre relevante krav.

2.7 RETSBESKYTTELSE

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud, før der er gået 8 år, jvf. § 40, stk. 2 i Husdyrbrugloven.

2.8 REVURDERING

Tilsynsmyndigheden skal, jævnfør godkendelsesbekendtgørelsen regelmæssigt og mindst hvert 10. år tage den samlede godkendelse efter Husdyrbruglovens § 16a op til revurdering og om nødvendigt ændre vilkårene heri. Den første regelmæssige revurdering skal foretages 8 år efter datoen for denne godkendelse, det vil sige i 2028

Herudover skal en § 16a godkendelse tages op til revurdering i tilfælde af, at forurening fra ejendommen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudsiges på tidspunktet for godkendelse, eller der er skabt teknisk mulighed for at nedbringe emissionerne betydeligt eller andre forhold nævnt i Husdyrbruglovens § 40.

Vilkår for revurdering af § 16a godkendelser meddeles som påbud efter Husdyrbrugloven §§ 39 og 40.

GENERELLE VILKÅR.

På baggrund af ovenstående fastsættes følgende generelle vilkår:

- 1) *Miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Åhusevej 68, 7470 Karup CVR nr. 20129891.*
- 2) *Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.*
- 3) *Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, såfremt landbruget foretager følgende:*
  - *Ejerskifte af virksomhed*
  - *Hel eller delvis udskiftning af driftsherre*
  - *Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år*
- 4) *Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.*

3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD, STALDE OG PRODUKTIONER

3.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV. - ANLÆGSDELEN

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen er placeret i et primært jordbrugsområde der i Kommuneplanen 2017-2029 er udpeget til større husdyrbrug, ca. 2,5 km sydøst for samlede bebyggelse Fårbæk. Der er ca. 5,2 km fra anlægget til byzone i Karup mod sydøst. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Åhusevej 60, der ligger ca. 318 m sydvest for anlægget.

Afstandskravene i henhold til §§ 6 & 8 i Husdyrbrugloven er overholdt, se tabel 1

Tabel 1. Afstandskrav i forhold til Husdyrbrugloven

Emner der udløser afstandskrav	Afstand fra anlægget	Lovkrav (minimum)
Ikke almene vandforsyningsanlæg på mark mod sydvest	> 25 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg	> 50 m	50 m
Vandløb / dræn / søer, sø mod nordvest	> 15 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	> 15 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 m	25 m
Beboelse på samme ejendom	> 15 m	15 m
Naboskel	> 30 m	30 m
Matrikelskel	> 30 m	
Nabobeboelse	> 50 m	50 m
Eksisterende eller fremtidig byzone eller sommerhusområde	> 50 m	50 m

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrbrugets ansøgte anlæg ligger udenfor de fleste fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinier. Dog ligger det indenfor skovbyggelinjen i forhold til Over Torp Plantage. På baggrund af, at der er tale om en mindre tilbygning til en eksisterende bygning, som ikke vil skæmme indsynet til plantagen væsentlig, og at det ansøgte vurderes nødvendigt for landbrugets drift, er tilbygningen undtaget fra forbuddet mod byggeri indenfor skovbyggelinjen i Naturbeskyttelseslovens § 17. Viborg Kommune vurderer, at anlægget i øvrigt ligger i et område, der er robust i forhold til landbrugsproduktion.

3.2 PLACERING I LANDSKABET -ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen på Åhusevej 68 er en eksisterende bedrift, der ligger i et område, der i Kommuneplanen 2017-2029 er udpeget til større husdyrbrug. Landskabet er præget af spredt bebyggelse i form af landbrugsbygninger.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at staldanlægget og andre omkringliggende bygninger vil give en helhed og sammenhæng mellem moderne landbrugsproduktion og det omgivne landskab. Viborg Kommune vurderer, at mil-

jøgodkendelsen ikke har indflydelse på landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området.

4.1 HUSDYRHOLD OG PRODUKTIONSAREAL

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

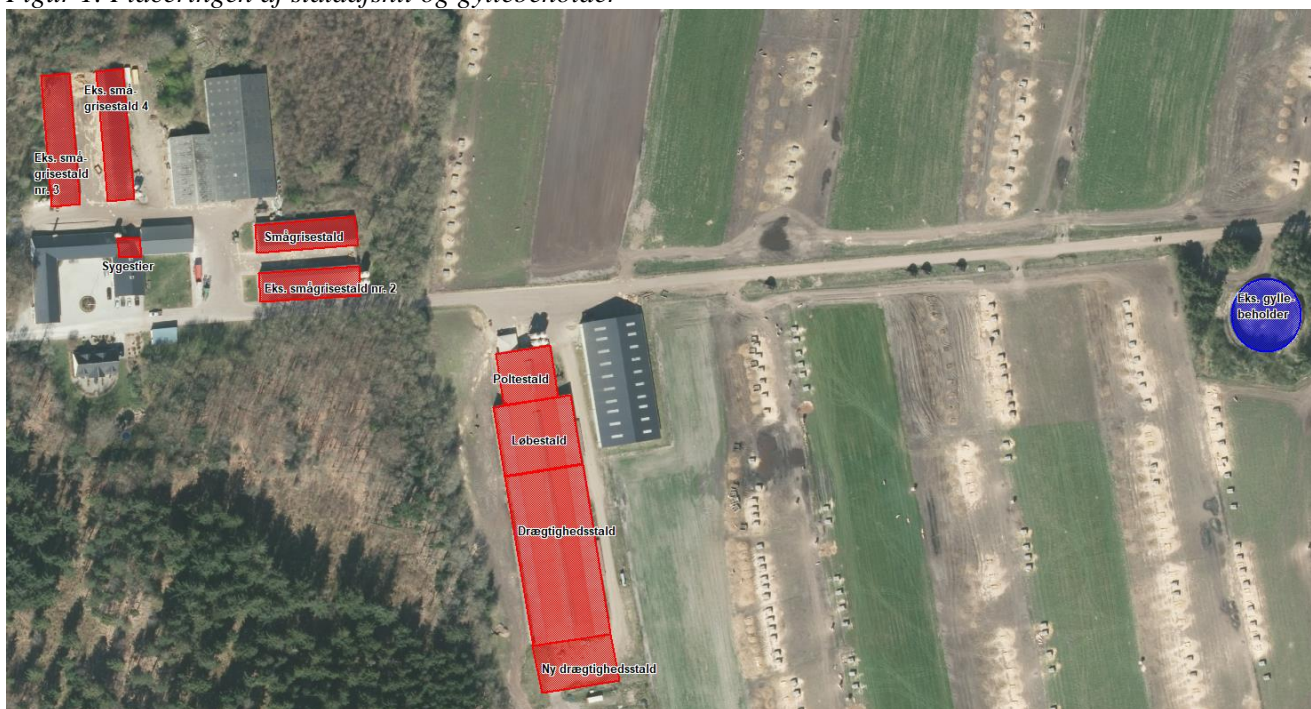
I/S Overtorp ønsker at få godkendt en tilbygning til ejendommens drægtighedsstald. Nye regler omkring miljøgodkendelse af husdyrbrug betyder, at der ikke længere godkendes et antal dyr i en stald men et antal m² (= produktionsareal). Tilbygningen til den eksisterende stald til drægtige søer opføres som en forlængelse af den eksisterende stald mod syd. Det samlede produktionsareal på ejendommen udvides med ca. 770 m² fra 5.564 m² til i alt 6.332 m².

Oversigt over ejendommen er angivet i Figur 1. Der foretages ikke ændringer i de eksisterende stalde. Disse afsnit bliver løbende vedligeholdt og renoveret, men ikke gennemgribende og dermed ikke godkendelsespligtigt. Staldindretningen på ejendommen er som følger:

- Alle smågrisestalde er indrettet med dybstrøelse.
- Mindre sektion uden udeareal til polte fra 80 kg i den nordlige ende af sostalden. Dybstrøelse, opdelt lejeareal.
- Løbeafdeling med ædebokse med spalter og gyllekummer i begge sider af hver sti og dybstrøelse midt i stien. Ca 50% spalteareal. Udslusning af gylle foregår v.h.a. træk og slip system. Vand tildeles i langtrug, og vandstanden reguleres af flyder. Løbegårde er indrettet med fast gulv med skraber og ajledræn.
- Drægtighedsafdeling, hvor stierne er indrettet med fast gulv i 2/3 af stien og spalter med underliggende gyllekummer i 1/3. Der er skraber med linespil i forbindelse med spaltearealet. Vand tildeles via vandnipler, der er placeret i vandkopper til minimering af vandspild. Tilbygningen vil blive indrettet på samme måde som de eksisterende drægtighedsstier.

Der ansøges om et produktionsareal på 6.332 m² i stalderne samt 749 m² overfladeareal fra gødningsopbevaringsanlægget, se figur 1 for produktionsarealer og overfladearealets placering.

Figur 1. Placeringen af staldafsnit og gyllebeholder

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er størrelsen af produktionsarealet samt dyretype og gulvtype, der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning, hvorfor der stilles vilkår om, at det angivne produktionsareal, gulv- og dyretype overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for husdyrhold og staldindretning:

- 5) *Produktionsarealet på 6.332 m² tillades drevet med dyretypen svin. Staldindretning og produktionsarealernes placering skal være som oplyst i IT-ansøgningen, skema nr. 216533*

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
drægtighedsstald	1896	Naturlig ventilation	3 m	(#252923) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1755
Løbestald	1625	Naturlig ventilation	3 m	(#252927) Slagtesvin. Dybstrøelse, opdelt leje (#252926) Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	0 0	225 1400
Eks. Smågrisestald nr. 2	499	Naturlig ventilation	3 m	(#252932) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	499
Eks. smågrisestald nr. 3	645	Naturlig ventilation	3 m	(#252935) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	645
smågrisestald	488	Naturlig ventilation	3 m	(#252938) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	488
ny drægtighedsstald	648	Naturlig ventilation	3 m	(#252941) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	648
eks. smågrisestald4	552	Naturlig ventilation	3 m	(#252942) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	552
sygestier	201	Naturlig ventilation	6 m	(#253159) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	120
Sum						6332

- 6) *Der tillades anvendt følgende lagre til husdyrgødning:*

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger		Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension Areal (m ²)
Ansøgt drift					
eks. gyllebeholder	2800 m ³	Flydende			749

4.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

De eksisterende stalde er isolerede og naturligt ventileret. Staldene er indrettet med et udeareal til hver sti, bortset fra stierne med polte.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er god afstand til naboer og Viborg Kommune vurderer, at den naturlige ventilation ikke giver anledning til gener for de omkringboende. Naturlig ventilation kræver ikke energi.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår til ventilation i staldene.

4.3 FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Foder opbevares i 11 fodersiloer på ejendommen. Siloerne er placeret udendørs og der er 2 siloer til 9 tons foder, 2 siloer til 12 tons foder og 7 siloer til hver 20 tons foder. Det årlige forbrug af foder til søer og smågrise er ca. 3.000 tons.

Foderplaner laves i samarbejde med en rådgiver fra foderstoffirma, en svineproduktionskonsulent eller ling. med henblik på at opnå den mest optimale fodring af grisene med hensyn til trivsel, sundhed, vækst, foderomkostninger, anvendelse af færrest mulige ressourcer m.v.

Fytase tilsættes foderet i de tilfælde, hvor det anses for at være rentabelt. Der anvendes forskellige foderblandinger til søerne, alt efter om de er drægtige eller diegivende.

De ovenfor beskrevne principper for valg af fodermidler anses som de bedst tilgængelige for den aktuelle drift.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der med den nuværende opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig påvirkning af omgivelserne, da al foder opbevares i lukkede siloer.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår for fodring.

4.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der anvendes elektricitet til foderanlæg, drift af vandingsanlæg, belysning samt beboelse. Der forventes ikke en væsentlig stigning i elforbruget i forbindelse med udvidelsen af stalden, eftersom stalden er med naturlig ventilation. Bedriftens årlige elforbrug inkl. drift af markvandingsanlægget er ca. 300.000 kWh.

For at reducere energiforbruget er belysningen i sostalden udskiftet til LED-rør. Der er opsat lysur i stalden, så søerne i løbeafdelingen har lys 18 timer/døgn, og de drægtige søer har lys 8 timer/døgn. Udendørs er der opsat sensorer, så belysningen er behovsstyret. Staldbelysningen rengøres efter hvert hold, så nytteværdien af belysningen er optimal i forhold til energiforbruget.

Stalden forsynes af vand fra egen vandboring. Bedriftens årlige vandforbrug til grisene, ligger på ca. 10.000 m³ vand. Under det daglige arbejde i stalden laves visuel kontrol for utætheder eller andet spild af vand. Alle lækager repareres så vidt muligt med det samme. Langtrug med niveaufølere og drikkekopper med vandnipler sikrer ligeledes et meget lavt drikkevandsspild. Der bruges mindst muligt vand til overbrusning. Overbrusning bruges til køling af grisene i de varmeste måneder af året. Forbruget forventes ikke at stige, da det ikke er planen at udvide besætningens størrelse.

Sostalden inkl. lysamaturer vaskes én gang årligt. Der foretages udelukkende tørrensning af smågrisestaldene. Staldene rengøres når dybstrøelsen muges ud, hvilket sker hver 2.-3. måned i løbeafdelingen og 8-10 gange om året i staldene med smågrise.

Der anvendes diesel til drift af ejendommens arealer samt til fodring, strøning, flytning af dyr mellem stald og faremark samt flytning af hytter i farefoldene. Det årlige forbrug af diesleolie er ca. 80.000 liter. Forbruget forventes ikke at stige i ansøgt drift, da besætningen ikke planlægges udvidet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

For at leve op til kravene om BAT må der løbende være opmærksomhed på energiforbrug og management på ejendommen. Generelt bør virksomheden registrere forbrug af el, vand og andre ressourcer og være opmærksom på muligheden for besparelse. Derfor stilles der vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

Kommunen vurderer samlet, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for energi- og vandforbrug:

- 7. Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.*

4.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Spildevand fra ansøgt produktion udgøres primært af vand fra rengøring af stalde samt en mindre mængde drikkevandsspild. Spildevandet ledes til gyllebeholderen. Forbrug af vand til vask af stalden vurderes at være ca. 60 m³ årligt. Sostalden vaskes én gang årligt om sommeren. Smågrisestaldene vaskes ikke – de skræbes rene og der fejes støv ned.

Vand fra rengøring af maskiner (dog ikke sprøjteudstyr) på vaskepladsen løber til fortanken. Overfladevand fra øvrige befæstede arealer og tagvand løber til afløb/faskiner markeret på figur 2 og videre til dræn markeret i samme figur. Tagvand fra den nye tilbygning vil ligeledes blive ført til dræn via faskiner.

Sanitært spildevand ledes til septiktank, med efterfølgende sivedræn. Septiktanken tømmes under den kommunale ordning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommens afledning af tagvand og overfladevand vurderes ikke at give anledning til gener i lokalområdet. Der er hovedsageligt tale om uændrede og bestående lovlige produktionsbygninger, og den nye tilbygning vurderes ikke at medføre problemer med afledning af overfladevand.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 8) *Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, samt transportvogn og sprøjte skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder. Vask af sprøjten kan alternativt foretages i marken på de behandlede arealer.*

4.6 AFFALD OG KEMIKALIER

MLJØTEKNISK REDEGØRELSE

Generelt bemærkes, at al affald vil blive bortskaffet i henhold til Viborg Kommunes affaldsregulativ. Beskrivelse af opbevaringsforhold og anslåede affaldsmængder i nudrift og ansøgt produktion er vist i tabel 4.

Tabel 2. Affaldshåndtering

Affaldsart	Opbevaring	Bortskaffelse
Døde dyr	Døde smågrise opbevares i containere. Døde søer opbevares under kadaverkappe	DAKA
Plast fra emballage, papir, nylon-sække, katedre, tømte, rengjorte dunke o. a. brændbart.	Container i foderlade. Årlig mængde ca. 7 tons	Afhentningsordning med privat firma
Klinisk risikoaffald	Forum i stald	Indsamlingsordning for farligt affald
Emballage sprøjtemidler	Maskinhus	Kommunal genbrugsplads
Sprøjtemiddelrester	Maskinhus	Kommunal genbrugsplads
Oliefiltre	Maskinhus	Kommunal genbrugsplads
Spildolierester	Maskinhus	Dansk Oliegenbrug
Akkumulatorer/batterier	Maskinhus	Kommunal genbrugsplads
Lysstofrør/glas	Tønde maskinhus	Kommunal genbrugsplads
Spraydåser	Maskinhus	Kommunal genbrugsplads
Jern	Maskinhus	Skrothandler
Kemikalier	Aflåst i maskinhus	Kommunal genbrugsplads
Husholdningsaffald	I affaldsbeholder ved stuehus	Offentlig renovation

Døde dyr

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene/marken og placeres i containere (pattegrise og fravænnede smågrise) eller under kadaverkappe (større dyr). Der dør ca. 80 søer om året, og der afhentes ca. 3 smågrisecontainere ugentligt. Døde dyr opbevares i god afstand fra omkringboende. Døde dyr kan ikke ses fra offentlig vej.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal affaldsproduktionen på ejendommen registreres efter de gældende regler, og bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med Viborg Kommunes affaldsregulativ for erhverv.

Håndtering af døde dyr skal leve op til kravene i Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr, Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011.

Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "klinisk risikoaffald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af klinisk risikoaffald.

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra landbruget.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 9) *Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.*
- 10) *Olie- og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.*
- 11) *Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres at affaldstyperne bliver sorteret. Det skal ligeledes kunne dokumenteres at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.*

4.7 DRIFTSFORSTYRELSE ER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er udarbejdet en beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld er beskrevet, herunder

- Udslip af gylle ved pumpning, defekte rørforbindelser, brud på gyllebeholder ved påkørsel eller materialetræthed, ved sabotage m.v.
- Udslip og spild af kemikalier eller olie
- Spild af pesticider og sprøjtevæske ved opbevaring, håndtering eller fejlbetjening af sprøjteudstyr
- Strømsvigt

Beredskabsplanen vil blive opdateret i forbindelse med udvidelse af produktionsarealet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at såfremt beredskabsplanen opdateres og tilrettes i forbindelse med ibrugtagning af denne miljøgodkendelse, beskriver beredskabsplanen på tilfredsstillende vis, hvorledes man skal forholde sig ved kritiske situationer.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 12) *Der skal foreligge en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.*

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- *Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen/skaden*
- *Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan*
- *Kort over bedriften med angivelse af placering af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb, slukningsmateriel, hovedafbrydere for el og vand, m.m.*
- *En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.*

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året.

Beredskabsplanen skal have en synlig og en for alle tilgængelig plads på ejendommen

5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der produceres dels flydende husdyrgødning (gylle) og dels dybstrøelse på ejendommen.

Gylle

Den flydende husdyrgødning opbevares i gyllebeholder og i kanaler under løbe- og drægtighedstalden. Der produceres følgende mængder flydende husdyrgødning på ejendommen med det nuværende dyrehold:

1.000 årssøer, drægtighedstald * 4,67 t/dyr * 70% = 3.270 tons

1.000 årssøer, løbestald * 2,17 t/dyr * 30% = 651 tons

550 prod. polte/slagtesvin * 0,53 t/dyr = 292 tons

Vandtillægning fra vaskeplads ml. fravænningsstalde = 648 tons

I alt 4.861 t. – 9 mdr. ´s opbevaringskapacitet svarer til 4.861 x 9/12 mdr = 3.650 t

Der er en gyllebeholder på ejendommen med en opbevaringskapacitet på 2.800 m³. Dertil kommer opbevaringskapacitet i gyllekanalerne, som er på 300 m³ (plus kapaciteten i kanalerne i tilbygningen) og 2 fortanke på hver 20 m³. I alt opbevaringskapacitet til 3.140 tons. Der er overskud af opbevaringskapacitet på ejers anden ejendom på Tingshøjvej 53, 7470 Karup på ca. 1.800 m³, og der flyttes gylle til denne ejendom efter behov.

Når den overskydende kapacitet på Tingshøjvej 53 indregnes, er der opbevaringskapacitet til mere end 1 års produktion af flydende husdyrgødning.

Dybstrøelse

Staldene til de fravænnede grise er indrettet med dybstrøelse. Der er ligeledes dybstrøelse i drægtighedsstaldens løbeafdeling, hvor ca. 50% af hver sti er med dybstrøelse. Al den producerede dybstrøelse afsættes direkte til biogasanlæg (Grønhøj Biogas Aps) i forbindelse med udmugning.

Der produceres følgende mængder dybstrøelse på ejendommen:

26.500 prod. smågrise * 0,026 tons = 689 tons

1.000 årssøer, løbestald * 0,67 t/dyr * 30% = 201 tons

I alt 890 tons plus eventuel halm fra farehytterne, som måtte blive samlet sammen. Da dybstrøelsen løbende eksporteres, er der ikke krav om opbevaringskapacitet til denne. Komposteret dybstrøelse kan desuden opbevares overdækket i markstak efter reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen til den nuværende besætning inkl. overskydende kapacitet på ejers anden ejendom på Tingshøjvej 53, 7470 Karup. Skulle dyreholdet blive udvidet, så antallet af søer i drægtighedsstalden forøges til det ifølge dyrevelfærdsreglerne maksimalt mulige, vil der stadig være mindst 9 måneders opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på Tingshøjvej 53 og Åhusevej 68 tilsammen.

Viborg Kommune vurderer ligeledes, at gyllen opbevares og håndteres på en måde, som minimerer risikoen for gylleuheld på ejendommen. Opbevaring og håndtering af husdyrgødningen forventes ikke at medføre gener, der kan have en væsentlig negativ indvirkning på miljøet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 13) *Der skal altid være en opbevaringskapacitet til husdyrgødning på mindst 9 måneder på denne ejendom og ejendommen Tinghøjvej 53, 7470 Karup tilsammen til rådighed for husdyrbruget.*

5.2 ANDEN ORGANISK GØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der modtages ikke anden organisk gødning, som f.eks. spildevandsslam, kartoffelfrugtsaft, e.l. på bedriften.

6.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

BAT.

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget målt i kg NH₃-N/år for hhv. ansøgt drift, nudrift og 8-års drift fremgår af nedenstående tabel 3:

Tabel 3. Ammoniakemission

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	8586,7	299,7	8886,4
Nudrift	7641,1	299,7	7940,8
8 års-drift	8090,2	299,7	8389,9

Det samlede BAT-krav til maksimal ammoniakfordampning for husdyrbruget er beregnet til 8.673 kg NH₃-N/år. Med en samlet emission på 8.886 kg NH₃-N/år er BAT-niveauet ikke overholdt. Der er derfor regnet på, om der er nogle teknologier, der kan reducere ammoniakfordampningen til det maksimalt tilladte, og hvorvidt disse teknologier vil være proportionale at etablere. Se afsnit 8.

Tilretningen af ansøgningen er lavet med det udgangspunkt, at der ikke måtte blive større fordampning af ammoniak i den tilrettede ansøgning, set i forhold til den først meddelte miljøgodkendelse. Dette udgangspunkt er opfyldt, idet den samlede ammoniakfordampning ligger 1,5 kg NH₃-N lavere end den oprindelige miljøgodkendelse.

Afskæringskriterier i forhold til natur

Der gælder følgende fastlagte krav til, hvor meget kvælstof der må afsættes på forskellige kategorier af omkringliggende natur:

Tabel 4. Afskæringskriterier i forhold til natur

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
<p><u>Kategori 1.</u> § 7 stk. 1, nr. 1 Kategori 1 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder), som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen.</p>	<p>Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden: 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.</p>
<p><u>Kategori 2.</u> § 7 stk. 1, nr. 2 Kategori 2 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.</p>	<p>Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.</p>

<p>Kategori 3. Kategori 3 natur omfatter; Heder, moser og overdrev udenfor Natura 2000 områderne, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.</p>	<p>Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.</p>
--	--

AMMONIAKBELASTNING AF KATEGORI 1 NATUR.

Åhusevej 68 er beliggende ca. 400 meter øst for Natura 2000 område nr 40: Karup Å, Kongenshus og Hesselund Heder. Nærmeste kategori 1 naturtype er et rigkær 400 meter mod vest. Der ligger dog flere kategori 1 naturtyper i omtrent samme afstand.

Udover Åhusevej 68, vurderes det at også Åhusevej 59 bidrager til kumulativ ammoniakdeposition på kategori 1 rigkæret.

AMMONIAKBELASTNING AF KATEGORI 2 NATUR.

Nærmeste kategori 2 naturtyper ligger ca. 900 meter øst for Åhusevej 68. Der er tale om en 15 ha stor hede, der fremstår relativ lysåben med en stor andel af lyngbevoksning.

AMMONIAKBELASTNING AF KATEGORI 3 NATUR.

Umiddelbart syd for Åhusevej 68 løber der et mindre vandløb med tilløb til Karup Å. Langs vandløbet er der registreret flere moser, og på skråningerne mindre overdrevsarealer der alle er kategori 3 naturtyper.

500 meter sydvest for Åhusevej er der registreret en potentiel ammoniakfølsom skov. Det pågældende skovområde er dog mindre en 0,5 ha, som er et af flere krav til ammoniakfølsomme skove. Nærmeste skovområde, som kunne være ammoniakfølsomt, ligger ca. 1.000 meter vest for Åhusevej.

Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Flere af arterne, som er opført på EU-habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter), er observeret i Viborg Kommune, men er ikke registreret i umiddelbar nærhed af Åhusevej 68 jvf. oplysninger og registreringer i Danmarks Miljøportal. Det kan dog ikke udelukkes, at de forefindes.

Ved Karup Å er der observeret både odder og grøn kølleguldsmed, som begge er Bilag IV arter.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er lavet beregninger til alle relevante ammoniakfølsomme naturarealer. Afskæringskriterierne for kategori 2 og 3 naturtyperne er overholdt med stor margen. Afskæringskriterierne for kategori 1 naturtyperne er kun lige overholdt. Foruden Åhusevej 68 vil Åhusevej 59 også skulle tælle med til den kummulative effekt på kategori 1 naturtyperne. Dette betyder, at afskæringskriteriet for rigkæret er en maksimal ammoniakdeposition på 0,4 kg N/ha/år, hvilket også er den beregnede værdi for husdyrbrugets bidrag. På ejendommen Resenvej 2, som ligger ca. 2.000 meter mod nord, er der en større kalveproduktion. Denne produktion fik en miljøgodkendelse i 2012, hvor ammoniakbidraget blev beregnet til ca. 3.000 kg. Det vurderes, at dette tal ikke har ændret sig væsentligt, siden miljøgodkendelsen blev givet. Grundet afstanden skal ammoniakbidraget overstige 5.000 kg ammoniak for at Resenvej 2 skal medregnes i den kummulative effekt. Dette husdyrbrug skal dermed ikke medregnes til den kummulative effekt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke særlige vilkår vedrørende ammoniakemission.

6.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ved etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug, skal geneniveau for lugt overholdes til 3 kategorier af omkringboende: enkeltbolig i det åbne land (= nabo uden landbrugspligt), samlet bebyggelse og byzone.

Forhold som kan have betydning for lugtemissionen kan være arten, antallet og størrelsen af dyr, staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandsystem og hygiejne i stalden samt opbevaring af husdyrgødning.

I IT-ansøgningssystemet vurderes og beregnes lugt udelukkende ud fra staldanlæggene til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og lugtgener ved udbringning indgår ikke i lugtberetningen og håndteres derfor ved hjælp af de generelle regler.

Der er naturlig ventilation i alle stalde på husdyrbruget. I smågrisestaldene er hele den ene langside åben. Løbe-/drægtighedsstalden er isoleret med delvis åbne sider og udgang til løbegårdene. Der er monteret gardiner i staldens åbne sider. Gardinerne er temperaturstyrede. Stalden har åben kip med overdækning, der ligeledes er temperaturstyret. Lugt forlader derfor stalden diffust både via de åbne sider og den åbne kip.

Nærmeste naboejendom er beliggende ca. 317 meter fra driftsbygningerne. Nærmeste samlede bebyggelse er beliggende ca. 2,57 km fra driftsbygningerne, og der er mere end 5,3 km til nærmeste byzone. Der er også beregnet en konsekvenszone for lugt. Det vil sige en zone indenfor hvilken, de omkringboende vil kunne blive udsat for lugt af en vis styrke. Konsekvenszonen er beregnet til 1.096 meter.

Geneafstanden er beregnet til 230,7 m for nabo, 548 m for samlet bebyggelse og 729,6 m for byzone. Lugtkravet er således overholdt til alle områdetyper. Ifølge beregningerne for den tilrettede version, er ovenstående geneafstande en smule større end i den oprindelige miljøgodkendelse. Det skyldes, at der afgives en smule mere lugt fra sygestierne pr. m² end fra drægtighedsstalden pr. m². Da lugtforøgelsen er meget lille, og afstanden fra bedriften til hhv. nabo, samlet bebyggelse og Karup by langt overstiger geneafstanden, har Viborg Kommune vurderet stigningen i lugt til at være en bagatel.

Der er ikke andre husdyrbrug placeret så tæt på ansøgers produktion, at de bidrager til lugtkoncentrationen, og der skal derfor ikke regnes med kumulation.

Husdyrgodkendelse.dk har lavet en beregning af lugten efter henholdsvis den nye lugtvejledning i Oduor Units (UOE) og FMK-modellen i lugtenheder (LE). Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to metoder, se tabel 5. Det maksimalt tilladte lugtgeneniveau er overholdt, når geneafstanden er mindre end den vægtede gennemsnitsafstand fra stald hhv. nabo, samlet bebyggelse eller byzone. Der korrigeres for vindretning, afstand til stalde og eventuelle andre husdyrbrug i nærheden.

Tabel 5. Lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Åhusevej 60 	0	FMK	230,7	230,7	317,1	Ja
	0	NY	548	548	2569,6	Ja
Karup By, Karup 	0	FMK	729,6	729,6	5331,1	Ja

Lugtemission fra staldene søges begrænse ved god hygiejnisk standard. Der forventes kun lugtbidrag fra gylletanken ved omrøring og kortvarigt ved transport.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens krav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer bebyggelser er overholdt og Viborg Kommune vurderer, at godkendelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboejendomme, samlet bebyggelse og byzone, da de ligger udenfor den beregnede geneafstand. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

VILKÅR

- 14) *Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for reduktion af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.*

6.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr fortages efter de hidtidige anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Det vurderes, at der kan være en risiko for opformering af fluer og andre skadedyr. Det er derfor vigtigt, at der opretholdes en god hygiejne, og daglig rengøring er en væsentlig parameter til bekæmpelse af fluer.

Fluegener

Der anvendes fluemiddel, som vandes ud i dybstrøelsen.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foretages efter de hidtidige anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Der er kontrakt med et professionelt bekæmpelsesfirma om faste årlige besøg vedrørende rottebekæmpelse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, opdateres 1 gang årligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 15) *Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter de hidtidige retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.*

6.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beskrivelse af transport

Der er 1 tilkørselsvej til ejendommen. Der er transporter til og fra ejendommen med dyr, foder, gylle, affald, døde dyr m.v. Transport foregår med traktor eller lastbil. Der udover vil der være kørsel med personbiler og varevogne til transport af f.eks. dyrlæge, elektriker, serviceaftaler og ansatte.

Eftersom det ikke er målet at udvide besætningens størrelse, vil antallet af transporter ikke forøges i forhold til nudriften. Ejendommen ligger for sig selv ned ad en vej uden naboer, og transporter til og fra ejendommen kommer derfor ikke tæt forbi nogle naboer. Dog vil naboer i området kunne registrere kørsel forbi deres huse ud til offentlig vej.

Tabel 6. Transporter

Transporter	Antal pr. år	Tidsrum
Foder	79	6-18
Gylle	160	6-18
Dybstrøelse	109	6-18
Døde dyr	52	6-18
Affald	7	6-18
Afhentning af smågrise	18	6-18
Brændstof	12	6-18
Diverse fragtmænd / renovation	26	6-18
I alt	463	

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården, og at der ikke vil forekomme væsentlige gener fra transport, idet ejendommen adgangsvejen til ejendommen foregår ad egen indkørsel. Eneste ejendom beliggende ad samme indkørsel ejes af ansøger.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår for transport.

6.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beskrivelse af støjkloder

Ejendommens støjkloder er hovedsageligt blæsning af foder i siloer, kompressorer, den daglige brug af traktor, læsning af dyr og transporter til/fra ejendommen.

Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler, der leverer foder, i forbindelse med transport af gylle, ved levering og afhentning af grise samt ved afhentning af døde dyr. Herudover vil der være transporter med traktor ved udbringning af gylle og i forbindelse med fodring og tilsyn af de diegivende søer i foldene.

Driftsperiode for støjkloder

I det omfang, det er muligt, vil alle aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af dyr, foder og husdyrgødning.

Tiltag mod støjklider

Alle stationære støjklider er placeret inde i bygningerne, hvilket betyder, at der ikke er anlæg, der forårsager støjgener i naboskel. Påfyldning af siloer støjer, men det vurderes, at der er forholdsvis langt fra nabobeboelser.

Alle grænser for tilladelig støj vurderes at blive overholdt, og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgener fra transporterne. Sammenholdt med ejendommens placering vurderes det ikke at være nødvendigt med specielle tiltag for at sikre omkringboende mod støjgener.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at støj fra ejendommen ikke vil blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger, idet de nærmeste naboer ligger så langt fra bedriften, at Kommunen vurderer, at der ikke vil opstå gener. Der er dog indsat vilkår om støj for det tilfælde, at der skulle opstå tvivl om, hvorvidt der udgår mere støj fra landbruget end forventet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 16) *Såfremt der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes.*

Vejledningens afskæringskriterier er følgende:

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Ugedage	Tidsrum	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

6.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Støv, der kommer fra staldanlægget og fra foder, hurtigt blive op-

blandet i luften. Foderet opbevares i lukkede siloer og transporteres mellem siloer og stalde i lukkede rørsystemer.

Det kan ikke udelukkes, at der kan forekomme støvgener i forbindelse med transport, men da transporten til og fra bedriften foregår på asfalteret vej vil transporten som udgangspunkt ikke give anledning til en forøgelse af støvgenerne. Eventuelle støvgener vil ikke blive forøget i forhold til nudrift, da besætningen som udgangspunkt ikke forventes udvidet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes der ikke væsentlige problemer. Det bemærkes, at god landmandspraksis indebærer, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, så at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 17) *Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.*
- 18) *Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.*

6.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der anvendes LED-lysstofrør i staldanlægget. Der er ur på lyset i sostalden, så der er lys 18 timer i døgnet i løbeafdelingen og 8 timer i døgnet i drægtighedsafdelingen.

Udendørsbelysningen er sensorstyret.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er udendørs lys, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

Det vurderes således, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår for lys

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Egenkontrol

På ejendommen påtænker ansøger følgende egenkontrol af produktionen:

- Alle dyr tilses minimum én gang dagligt, og alle regler vedr. dyrevelfærd opfyldes.
- Staldene kontrolleres dagligt, og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service.
- Den daglige drift af ejendommen drives efter principperne i ”Godt Landmandsskab”, således anlægget giver mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.
- Der er en sundhedsaftale med dyrlæge ca. 11 gange årligt, hvor besætningens generelle sundhed vurderes, og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning. Personalet går sammen med dyrlægen, og bliver på den måde opdateret på emnerne sundhed og trivsel hos dyrene.
- Der udarbejdes obligatorisk mark- og gødningsplan med efterfølgende landbrugsindberetning og gødningsregnskab.
- Der tages i videst muligt omfang hensyn til naboer i forbindelse med kørsel og udbringning af gylle.
- Personalet på ejendommen bliver løbende orienteret om faglige nyheder i forbindelse med det daglige kaf-femøde og følger dyrlægen rundt, når der er bedriftsbesøg.
- Foderet tilpasses dyrenes behov og sundhed.
- Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer, herunder gylle, kemikalier og brændstof.
- Al produktion tilrettelægges således, at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.
- Rengøring i og omkring bygningerne og siloer foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer bl.a., at der ikke opstår uhygiejniske forhold, ressourcspild eller punktforurening.
- De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld.

Dokumentation

For at kunne dokumentere, at miljøgodkendelse og lovgivningen overholdes, er følgende til rådighed på tilsynsmyndighedens forlangende:

- Foderplaner
- Produktions- og effektivitetskontrol
- Slagteriefregninger
- CHR-registreringer
- Ajourført beredskabsplan
- Logbog til dokumentation af flydelag i gyllebeholder
- Registrering af årligt forbrug af el og vand
- 10 års beholderkontrol af gyllebeholderen

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er stillet vilkår om, at virksomheden for egen regning skal eftervise, at vilkår om nedennævnte punkter er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at vilkårene for de enkelte punkter er overtrådt:

- støj
- lugt

Viborg Kommune vurderer, at egenkontrollen er tilfredsstillende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår for egenkontrol.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Begrebet BAT

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening fra stalde eller lagre. BAT-begrebet dækker endvidere over teknikker og teknologier til begrænsning af vand- og energiforbruget.

Et husdyrbrug skal reducere ammoniakfordampningen til et niveau svarende til fordampningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT) i forbindelse med en miljøgodkendelse, hvis ammoniakfordampningen overstiger 750 kg NH₃-N pr. år. BAT er ikke en statisk størrelse, men ændrer sig som følge af den teknologiske udvikling. Kravet om begrænsning af forurening ved anvendelse af BAT bidrager således til at sikre et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravet til den maksimale fordampning (emissionsgrænseværdien) er fastlagt i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Kommunen kan dog i særlige tilfælde fravige kravet, hvis ansøgeren godtgør, at det konkret ikke vil være proportionalt at opfylde kravet i forhold til, hvad der er økonomisk eller teknisk muligt som følge af den eksisterende indretning og drift.

Husdyrbrug, der er omfattet af IE-direktivet, skal ud over ovenstående generelt leve op til principperne om anvendelse af BAT, som disse er foreskrevet i EU-kommisionens såkaldte BAT-konklusioner med tilhørende BAT-referencedokumenter (BREF).

På et husdyrbrug er kvælstof, fosfor og ammoniak de væsentligste næringsstoffer, som kan give anledning til påvirkning af det omgivende miljø.

De mest betydende faktorer for omfanget af påvirkningen med næringsstoffer er valget af:

- Foderteknologi
- Staldindretning
- Opbevaring af husdyrgødning
- Management
- Udbringningsteknologi

BAT-standardvilkår

For anlægget (husdyrhold, stald og lager) defineres kravet om BAT som en maksimal emissionsgrænse afhængig af udvidelses størrelse og afhængig af, om udvidelsen sker i nyt eller eksisterende byggeri. Emissionsgrænserne er fastlagt i BAT-standardvilkår udarbejdet af Miljøstyrelsen.

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende BAT-standardvilkår for de enkelte produktionsgrene i såkaldte Teknologiblade. På denne ejendom kan nedenstående teknologier potentielt være relevante:

- Luftrensning
- Køling af gylle i svinestalde
- Svovlsyrebehandling af gylle
- Fast overdækning af gyllebeholder (telt, betonlåg eller flydedug)

I de følgende afsnit beskrives det, hvordan den ansøgte produktion indrettes med henblik på at leve op til kravet om BAT.

Vejledende BAT-standardkrav (ammoniak)

Det samlede BAT krav er beregnet via husdyrgodkendelse.dk og beregnet til 8.673 kg NH₃-N/år, hvoraf BAT krav til stalene udgør 8.373 kg NH₃-N/år og BAT kravet til lagrene er beregnet til 300 kg NH₃-N/år.

Den samlede ammoniakemission fra anlægget er beregnet til 8.886 kg N/år. BAT kravet mangler dermed 214 kg NH₃-N/år. i at være overholdt, se nedenstående tabel 7.

Tabel 7. BAT-niveau

Samlet BAT beregning	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	8373	300	8673
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	8587	300	8886
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-214
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Der er ved beregning af BAT krav beregnet ud fra, at det er eksisterende stalde på ejendommen, samt at der opføres en tilbygning til drægtighedsstalden. De eksisterende stalde til søerne er indrettet med spalter + dybstrøelse i løbeafdelingen og fast gulv + spalter i drægtighedsafdelingen. Tilbygningen til drægtige søer vil ligeledes blive indrettet med fast gulv + spalter. De eksisterende smågrise er indrettet med dybstrøelse.

Teknologivalg til opfyldelse af krav om BAT (ammoniak)

Reduktionskravet vedr. ammoniak kan opnås ved en kombination af teknikker/ teknologier indenfor staldindretning og opbevaring af husdyrgødning.

Der er udarbejdet teknologiblade for følgende ammoniakreducerende teknikker/teknologier i stalde med søer og smågrise:

- Køling af gylle i svinestalde (< 30 % ammoniakreduktion)
- Svovlsyrebehandling af gylle (ca. 64 % ammoniakreduktion)
- Luftrensning (70-90 % ammoniakreduktion afhængig af hvor meget luft der renses)
- Fast overdækning af gyllebeholder (50 % ammoniakreduktion fra lager)

Da det vejledende BAT-niveau ikke er overholdt, har ansøger gjort rede for, hvorfor det ikke vil være proportionalt at gøre brug af diverse tiltag for at nedsætte ammoniakfordampningen fra husdyrbruget.

Nedenfor beskrives valget af staldsystemer og der argumenteres for fravalg af miljøteknologier til opfyldelse af Miljøstyrelsens vejledende krav om BAT- standard vilkår.

Valg af staldsystemer

De eksisterende stalde til fravænnede smågrise (inkl. sygestierne) er indrettet med dybstrøelse. Den eksisterende løbe- og kontrolafdeling i sostalden er indrettet med ca. 50 % spalteareal (ved ædepladserne) og 50 % dybstrøelse (hvileareal). Den eksisterende drægtighedsafdeling i sostalden er indrettet med 2/3 fast gulv og 1/3 spalter med linespil. Til alle drægtighedsstier er der tilknyttet udeareal med fast gulv, hvorpå der kører skrabe-re. Den nye tilbygning til drægtighedsstalden vil blive indrettet som den eksisterende drægtighedsstald.

Forsuring af gyllen i sostalden med svovlsyre er fravalgt, da hovedparten af gulvarealerne er indrettet med enten fast gulv eller dybstrøelse. Derved vil investeringen i et forsøringsanlæg samt drift af dette blive uforholdsmæssigt dyrt i forhold til den sparede mængde ammoniakfordampning fra det begrænsede areal med spalter.

Gyllekøling er fravalgt, fordi en væsentlig andel af husdyrgødningen er dybstrøelse. Dermed bliver investeringen i et gyllekølingsanlæg uforholdsmæssig dyr set i forhold til den producerede mængde gylle. Endvidere er der ingen steder i systemet behov for den varme, som en nedkøling af gyllen ville producere.

Luftrensning er fravalgt, da det ikke er muligt at rense luften i naturligt ventilerede stalde.

Valg af teknologi til opbevaring af husdyrgødning

Den eksisterende gyllebeholder på ejendommen er uden teltoverdækning.

Hvis gyllebeholderen overdækkes med en teltdug, viser beregninger i www.husdyrgodkendelse.dk, at der vil være en reduktion i ammoniakfordampningen på i alt 150 kg NH₃-N pr. år. Der er lavet beregninger, der viser, at det vil koste 15.360 kr om året at overdække gyllebeholderen med en teltdug. Det vil sige, at det vil koste ca. 102 kr pr. kg NH₃-N pr. år at reducere ammoniakfordampningen fra gyllebeholderen. Overdækning er således for dyr til, at det kan betragtes som BAT, da det koster mere end 100 kr pr. kg sparet NH₃-N.

Renovering af eksisterende stalde

Der er ingen konkrete planer om renovering af eksisterende staldanlæg inden for den 8 årige periode, hvorefter kommunalbestyrelsen skal foretage den første regelmæssige revurdering af det miljøgodkendte. Årsagen hertil er, at staldene er velfungerende. Der vil blive renoveret, hvis behovet opstår.

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Der opbevares udelukkende flydende husdyrgødning på ejendommen.

Ifølge EU's referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv svineproduktion (BREF) er følgende omkring opbevaring af flydende husdyrgødning BAT.

- Stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- Beholderens bund og vægge er tætte
- Der er ingen spjæld, men al gyllen tilføres beholderen via neddykket rør
- Gyllen omrøres kun umiddelbart før udbringning

Gylle

Gyllebeholderen er opført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige materialer. Beholderen er dimensioneret i forhold til kapaciteten, således at den kan modstå påvirkninger i forbindelse med omrøring og tømning. Beholderen gennemgår de lovpligtige eftersyn.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Ved pålæsning af gyllevogn anvendes læssekran monteret på gyllevognen, denne anordning suger gyllen fra tanken over i gyllevognen, hvilket bevirker, at spild undgås.

Dybstrøelse

Dybstrøelse fra smågrisestaldene, løbeafdelingen samt opsamlet halm fra farehytterne efter flytning af disse afleveres til biogasanlæg umiddelbart i forbindelse med udmugning.

BAT- krav Energibesparende foranstaltninger

Energiforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom, herunder hvilke teknologiske løsninger, der anvendes til begrænsning af forurening.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT- standardkrav vedr. energiforbrug.

Ifølge EU's referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det BAT at anvende følgende:

- Optimering af udformningen af ventilationssystemet i mekanisk ventilerede stalde for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren. Undgåelse af modstand i ventilationssystemer gennem hyppig eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans.
- Anvende lavenergi-belysning

Alle eksisterende og nye stalde vedligeholdes løbende med henblik på at have de mest energibesparende løsninger.

Lys

Der anvendes LED-rør i staldanlægget. Der er ur på lyset i sostalden, så der er lys 18 timer i døgnet i løbeafdelingen og 8 timer i døgnet i drægtighedsafdelingen.

Ventilation

Alle staldene på ejendommen er naturligt ventileret, hvorfor der ikke bruges energi til ventilation.

Foder og udfodring

Der indkøbes færdigblandet foder. Foderet opbevares i siloer, hvorfra det snegles/blæses ind i staldene.

Anlægget efterses og vedligeholdes efter behov.

Samlet vurdering vedr. energibesparende foranstaltninger

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at det udvidede anlæg lever op til BAT vedrørende energibesparende foranstaltninger.

BAT-krav vandbesparende foranstaltninger

Vandforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. vandforbrug.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre følgende:

- rengøring af stalde og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hvert hold. I svinestalde løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt. I fjerkræstalder er det også vigtigt at finde balancen mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- registrering af vandforbrug gennem måling af forbrug, og
- detektering og reparation af lækager.

Der anvendes følgende tiltag på ejendommen med henblik på vandbesparelse:

Vask af stalde

Sostalden vaskes med højtryksrensere 1 gang årligt i sommerhalvåret. I smågrisestaldene bruges aldrig vand til rengøring, idet de udelukkende rengøres ved hjælp af skrabning af gulve m.v. og nedfejning af støv.

Vanding af dyr

I smågrisestaldene og i sostaldens drægtighedsafdeling er der opsat drikkekopper med ventil, så der ikke opstår drikkevandsspild. I sostaldens løbeafdeling vandes i fodertruget. Der er monteret niveaustyrer til styring af mængden af vand i trugene.

På faremarken er der opsat vandkopper med ventiler.

Overbrusningsanlæg

Der er etableret optimeret styring af overbrusningsanlæg. Det er BAT ikke at anvende mere vand, end hvad der er nødvendigt. Ved optimering af anlægget er anlægget ikke i drift unødigt og forbruger derved ikke mere vand, end der er nødvendigt. På overbrusningsanlægget anvendes vandbesparende dysser.

Vandrør og slanger i stalde

For at minimere unødigt spild tjekkes ventiler og vandrør jævnligt for utætheder. Visuel kontrol er muligt, da alle vandrør er synlige. Eventuelle lækager repareres så vidt muligt med det samme.

Foder – anvendt BAT

Foderet optimeres efter grisenes behov for at undgå overforsyning med næringsstoffer. Et overskud af næringsstoffer ville ende i gyllen.

Proteinindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når proteinindholdet reduceres, vil mængden af overskudsprotein i gyllen reduceres. Dermed vil der være mindre kvælstof, der kan fordampe som ammoniak. Reduktion af protein i foderet sker dels løbende gennem det generelle avlsarbejde (bedre foderudnyttelse), og dels ved at foderet tilsættes syntetiske aminosyrer i stedet for en del af råvarerne med højt proteinindhold, hvorved foderets proteinindhold sænkes. Desuden fodres alle 3. lægs og ældre søer med drægtighedsfoder (som indeholder mindre protein end diegivningsfoder) i diegivningsperioden. Det medfører, at ca. 75% af foderforbruget i faremarken udgøres af drægtighedsfoder. Der fodres efter ædelyst i faremarken og efter behov i drægtighedsperioden. Der anvendes fasefodring til drægtige søer, smågrise og polte.

Foder, tilvækst samt dyr ind og ud af ejendommen styres ved hjælp af Agrosfts program til styring af svinebesætninger, som ajourføres via PDA-registreringer i stald og på mark dagligt.

Management på husdyrbruget

Management på ejendommen handler om at tilrettelægge arbejdet, så produktionen kører optimalt, samtidig med at forurening begrænses og anvendelsen af hjælpestoffer minimeres.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. management.

I henhold til EU's BREF notat af juli 2003 er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet er det BAT at:

- Identificere og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale
- Føre journal over vand- og energiforbrug, mængde af husdyrfoder, opstået spild og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne.
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser.
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild.
- Planlægge gødskning af markerne korrekt.

På ejendommen anvendes følgende ledelses- og kontrolrutiner med henblik på styring af husdyrbrugets miljøforhold:

- Alle ansatte introduceres grundigt til nye arbejdsopgaver.
- Medarbejderne orienteres om miljøkravene til bedriften, og de er ligeledes orienteret om indholdet i beredskabsplanen.
- Medarbejderne holdes ajour med nye krav og regler i forbindelse med det daglige kaffemøde
- De ansatte deltager i lovpligtige efteruddannelseskurser.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Der udarbejdes effektivitetsrapporter over forbruget af foder
- Foderplaner revideres 1-2 gange om året med foderkonsulent for at sikre optimal foderudnyttelse.
- Foder opbevares i lukkede siloer, hvilket nedsætter spild og risiko for tilhold af fluer og skadedyr.
- Der er indrettet særlige stier til håndtering af syge dyr. Der fokuseres på det enkelte dyr og udarbejdes manualer, således at der træffes de rigtige beslutninger, når et dyr bliver sygt eller ikke trives i flokken.
- Der er ophængt beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, udslip af gylle eller brand. Beredskabsplanen opdateres efter behov, dog mindst 1 gang årligt.
- Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager.
- Der foretages løbende service på foderanlæg, elkabler og pumper af autoriseret installatør.
- Alle elinstallationer efterses hvert 5. år.
- Der foretages rengøring af stalde efter fastlagt plan. Rengøring i og omkring bygninger og siloer foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for, at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt.
- Gyllebeholderen følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år.

- Alle aktiviteter planlægges grundigt. Anlægget er indrettet på en logistisk optimal måde for transporter til og fra ejendommen såvel som den interne fordeling.
- Affald fjernes løbende fra ejendommen.
- Døde grise fjernes løbende efter behov
- Aftale med firma om rottebekæmpelse på ejendommen.
- Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning i form af det årlige gødningsregnskab. Regnskabet anvendes til at dokumentere husdyrbrugets størrelse og forbrug af gødning. Dette er lovkrav i Danmark.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor management, staldindretning, foder, gødningshåndtering, energiforbrug og vandforbrug ved de beskrevne tiltag samt ved overholdelse af miljøgodkendelsens vilkår.

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det at husdyrbruget har fokus på management. Det vurderes, at ansøger ved overholdelse af dansk lovgivning og med ovenstående driftsrutiner lever op til kravet om BAT vedr. management/godt landmandskab i henhold til BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion).

VILKÅR

- 19) *Bedriften skal under tilsynet redegøre for foretagne tiltag vedrørende renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.*
- 20) *Ved fremtidige ændringer i råvarer, hjælpestoffer og produkter skal der som udgangspunkt vælges råvarer, hjælpestoffer og produkter med mindst mulig miljøbelastning for øje.*

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøger har sammen med miljøansøgningen fremsendt en miljøkonsekvensrapport. Miljøkonsekvensrapporten giver en samlet beskrivelse af projektet og dets miljøkonsekvenser, som kan danne grundlag for såvel en offentlig debat som den endelige beslutning om projektets gennemførelse. Rapporten skal desuden sikre, at projektet bliver tilpasset omgivelserne, så miljøet ikke påvirkes unødigt. I rapporten indgår en kortlægning og vurdering af projektets direkte og indirekte påvirkninger på det omgivende miljø, herunder:

- Mennesker, fauna og flora
- Jordbund, vand, luft, klima og landskab
- Materielle goder og kulturarv, samt
- Samspillet mellem disse faktorer

Viborg Kommune har medtaget oplysninger fra miljøkonsekvensrapporten i miljøgodkendelsen under de relevante afsnit.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alternativer

Alternative løsninger har været diskuteret, f.eks. andre placeringer af stalden, men det vurderes, at det ansøgte projekt tager hensyn til naboer og omgivende natur og miljø, samt opfylder kravene til en effektiv svineproduktion. Logistikmæssigt er placeringen også mest optimal.

0-alternativ

0-alternativet beskriver forholdene, hvis udvidelsen ikke sker. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion.

Hvis der ikke kan opføres en tilbygning til drægtighedsstalden, vil det medføre, at grisene ikke får ekstra plads i staldene. Ud fra et økonomisk, dyrevelfærdsmæssigt og arbejdsmiljømæssigt synspunkt vil dette være uhen-sigtsmæssigt, da det ønskes at have mere plads til de drægtige søer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Når der tages højde for principperne omkring proportionalitet, lever det ansøgte op til kravet om BAT ved valg af teknologi. Det ansøgte lever også op til øvrige krav.

Viborg Kommune har derfor ikke fundet det nødvendigt at forlange andre alternativer undersøgt.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrproduktionen på Åhusevej 68 er et IE-brug.

For IE-husdyrbrug gælder, at de skal have et miljøledelsessystem. Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal udarbejde og overholde et miljøledelsessystemet, herunder:

1. Formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
2. Fastsætte miljømål,
3. Udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
4. Minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
5. Minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

De krav, der er nævnt ovenfor, skal kunne dokumenteres enten i form af opbevaring af dokumenter eller ved anden dokumentation, f.eks. i digital form.

Kravet om et miljøledelsessystem skal opfyldes fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en godkendelse efter § 16a, stk. 2, i Husdyrbrugloven.

12 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 46 fastsætter, at kapitel 4 b i lov om forurennet jord finder anvendelse ved ophør af aktiviteter på IE-husdyrbrug.

Ved ophør forstås, når én af nedenstående situationer opstår:

1. Ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,
2. Når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug,
3. Situationer omfattet af § 59 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller
4. Situationer omfattet af § 49, stk. 2, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

IE-husdyrbrug skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Ved husdyrbrugets ophør skal stalde og gødningsopbevaringsanlæg rengøres. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholder skal ske i henhold til gældende regler.

VILKÅR

Der stilles følgende vilkår:

21) *Ved bedriftens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:*

- *Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der skal bortskaffes efter gældende regler.*
- *Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald med videre skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.*

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er ufor-
enlig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets pro-
duktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler
for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes
- at udvidelsen af husdyrbrugets produktion overordnet betragtet ikke medfører en øget husdyrproduk-
tion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større be-
drifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
  - nabobeboelser
  - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
  - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

14.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Virksomheden må i henhold til Husdyrbrugsloven ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Opmærksomheden henledes på, at denne miljøgodkendelse ikke fritager virksomheden for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne miljøtilladelse og den øvrige miljølovgivning overholdes.

14.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Miljøgodkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jvf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

Indgivelse af klage

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 23. marts 2020. En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen senest den 20. april 2020.

Gebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Virksomheder og organisationer skal dog betale det dobbelte beløb på i alt 1.800 kr. for behandling af eller genoptagelse af en klage.

Virkning af klage

En klage over afgørelser efter Husdyrbrugsloven har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte afgørelsen, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Husdyrbrugsloven.

Domstolene

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

14.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV. (senord@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. (ae@aeraadet.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviborg-sager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, (ajj-7600ebspeed.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)
- Beboerne på adressen Åhusevej 51, 7470 Karup
- Beboerne på adressen Åhusevej 52, 7470 Karup
- Beboerne på adressen Åhusevej 55, 7470 Karup
- Beboerne på adressen Åhusevej 60, 7470 Karup
- Beboeren på adressen Åhusevej 64, 7470 Karup
- A/S Vallerbæk Dambrug, Alskovvej 59, 7470 Karup
- Beboeren på adressen Skolegade 25, 9632 Møldrup (ejer af ejendommen Åhusevej 53)
- Beboeren på adressen Nørreåvej 12, 7451 Sunds (ejer af ejendommen Åhusevej 57)
- Nedertorp Aps, Åhusevej 59, 7470 Karup
- Hulbæk Møllegård Aps, Bülowsgade 68, st., 8000 Århus C (ejer af ejendommen Åhusevej 61)

Afgørelsen fra oktober 2019 blev udsendt til klageberettigede organisationer og naboer med klagefrist til den 8. november 2019. Der blev ikke modtaget klager over afgørelsen. Nærværende godkendelse indeholder en bagatelmæssig korrektion af af den tidligere meddelte godkendelse, og Viborg kommune har fundet det tilstrækkeligt at foretage offentlig annoncering af afgørelsen.

BILAG 1. SITUATIONSPLAN